

За нова българска Добруджа...

Проф. Калчо К. Калчев – д-р ист.н.

Преди около година и половина уважаваният екип на „Балчишки телеграф“ даде място на мои съждения за невъзможността през 1940 г., подписаната Крайовска спогодба да реши кардинално добруджанския проблем в полза на България. Централно място в статията заемаше позицията на големия български историк – медиевист и византолог – проф. Петър Мутафчиев (1883-1943 г.) Заглавието на материала бе „А защо не цяла Добруджа?...“ В него се излагаше позицията на бележития български професор – един от учениците към Добруджанския научен институт от

1932 г... През 1940 г. последният възразява категорично пред външния министър на Царство България (1 септ. 1940 г.) да се обезбългарява Северна Добруджа и да се дават материални компенсации на Кралство Румъния за възвръщане на Южна Добруджа към България. Бидейки перфектно запознат с българо-румънските отношения през вековете и с актуалната политическа действителност, професорът категорично твърди: „Нашето съгласие да бъдат изселени българите от Северна Добруджа означава пълният ни отказ от тази българска земя.

Кой днес има правото да обвърже бъдещите ни поколения с подобен отказ, без да се е допитал, не само до поколенията, които днес живеят, но и без българската общественост да бъде дори уведомена за жертвата, която предстои да бъде направена?“

Рационалните доводи на софийския учен, утвърдил се и като елитен византолог в Европа, не са взети предвид, и на 7 септ. 1940 г. спогодбата в Крайова бива подписана... Но само десетилетие по-късно войнстващата комунистическа идеология щеше да „разпъне на кръст“ него - починалия още през 1943 г. син на с.Боженци, Габровско [Централна България] - заради „национализма“, му, а на дъщеря му Вера (1929-2009 г.), в началото на 30-те г.г. – невръстно дете - т.нар. народна власт щеше да създава всячески препятствия по избрания от нея път на елитен учен-историк и писател.

И ето че днес, в навечерието на есенните дни на 2022 г., когато ще отбележим 85-годишнината от смъртта на най-заслужилия към добруджанската кауза Йордан Йовков, благодарение на уникалната и като историограф, и като исторически писател

Вера Мутафчиева (1929-2009) неусетно пред погледа ни ще се изправят фигурите на двама от най-великите ратници за българската Добруджа. Защото в оригиналните свои автобиографични животоописания дъщерята на професора ни поднася една прелюбопитна картина на взаимоотношенията между двама от най-бележитите българи на отишлия си XX век. Тази картина е видяна с очите на едно невръстно дете. Това невръстно дете през 30-те г.г. на XX в. запомня завинаги как баща му и писателят Йовков се срещали и четяли вестници, докато пиели кафе в сладкарница. За час време момиченцето, явно неразглезено от бащинско внимание, дъвчело виенска кифла и отказвало млякото с какао, без професорът да се досети, че то би изяло паста или торта. „Двамата приятели се намълчаваха и се сбогуваха“ – пише вече възрастната Вера Мутафчиева, когато „се връща“ в ранните детски години. „Съвместното им мълчание“ видимо им е било достатъчно, за да могат да се сбогуват на раздяла най-сърдечно. Кога ще да са били подобни срещи, детето не е запомнило и затова едва ли следва да отправяме

упреци. Почти със сигурност може да се приеме обаче, че Мутафчиев и Йовков ще да са се срещали неведнъж като най-активни дейци на Добруджанския научен институт и че на четири очи не биха могли да не обсъждат, особено до 19-майския преврат от 1934 г., различни аспекти на добруджанския въпрос – от международните отношения до черти на етнопсихологията. Все пак още през 1927 г. професорът е издал „Българи и румъни в историята на дунавските земи“, където е опонирал на някои ненаучни тези на румънския учен проф.Н.Йорга. А именно през 1927 г. Йордан Йовков вече ще се е завърнал в родината, след като 7 години е бил български културен аташе с най-мизерна заплата в румънската столица. Тогава е бил вече с утвърден писателски авторитет, умеещ да представя нравствените добродетели на българина. На бял свят са се появили две издания на повестта „Жетварят“. Читателите са били във възторг и от „Старопланинските легенди“, както и от „Вечери в Антимовския хан“ и от „Песента на колелетата“... Мъжката читателска

публика, макар и да реагира нееднозначно, чете с внимание неговите дълбоко човечни военни разкази, от които през 1928-1932 г. се издават наново цели три тома. Сблъскал се като военен кореспондент с жестокото лице на войните, особено с това на военните действия в Добруджа през 1916-1917 г., писателят намира начин да представи националните стремежи и пориви към човечност, без да се поддава на националшовинизъм. Тази проблематика не е извън ареала на изследователския поглед и на запасния офицер Петър Мутафчиев, макар този поглед на двамата да е различен. Никак не е случаен фактът, че някои съвременници виждат у Й.Йовков „най-светлият и човечен български писател“ (К.Петканов), а други го критикуват в отсъствието на омраза към „власята“/ б.а.власите/ Колкото и да ровим в мемоарната литература, каквито и суперлативи от ценностно естество да откриваме във възгледите и на двамата, абсолютната истина не може да се експонира пред нашия съвременник. И двамата ратуват за една българска Добруджа, без Кралството и

Царството да си осигуряват бъдещи дипломатически бонуси. Но писателят напуска земния си път близо три години преди да стане преселването на близо 70 000 наши сънародници в днешна Южна Добруджа, разбрал че Добруджанският въпрос е взел, заплетен от т.нар. Велики сили... За съжаление историографията не дръзва да отговори как Писателят, достоен за Нобелова награда, би реагирал на Крайовския акт. И каква би била оценката за неговия отговор. Защото – трябва и това да признаем, с риск да бъдем упрекнати в политикантство! – лидерът на българската делегация, водеща преговорите в Крайова, професионален дипломат от кариерата, на име Светослав К.Поменов, след 9 септ.1944 г. бива изправен пред Народен съд, осъден на смърт и разстрелян, а близките му – интернирани из Лудогорието и Добруджа. Изпълнен с неизвестност, ала с ирония и сарказъм би бил и нашият въпрос: „Каква ли би била съдбата на Й.Йовков, ако би доживял Крайовската спогодба и 9 септември 1944 г.?”

Проф.дин Калчо КАЛЧЕВ

ПОКАНА

за свикване на **Общо събрание на Сдружение с нестопанска цел „Футболен клуб Черноморец“** гр. Балчик.

Уважаеми дами и господа,

Управителният съвет на Сдружението, със седалище гр. Балчик, ул. „Дионисополис“ №2, на основание чл. 26, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от ЗЮЛНЦ и чл. 12, ал. 1, 2, 3 от Устава на Сдружението, свиква редовно годишно Отчетно-изборно събрание на членовете на Сдружението, което ще се проведе на 23.09.2022 г. от 17:00 ч. в залата на НЧ „Паисий Хилендарски - 1870“, гр. Балчик при следния Дневен ред:

1. Приемане на дневния ред на събранието.
2. Доклад за дейността на Сдружението през 2021 г.
3. Разисквания по доклада.
4. Доклад за финансовото състояние на Сдружението, приемане на годишния финансов отчет на Сдружението за 2021 г.
5. Приемане на нови пълноправни членове.
6. Избор на членове на Управителен съвет и Контролен съвет.
7. Предложение за обсъждане на други актуални за Сдружението въпроси, в т.ч. обсъждане на развитие на сдружението.

Поканват се всички членове, лично или чрез упълномощени представители, да присъстват на общото събрание.

При липса на кворум, на основание чл. 26, ал. 2 от Устава и чл. 27 от ЗЮЛНЦ, Общото събрание ще се проведе на същия ден, на същото място и при същия дневен ред от 18:00 ч.

Петър Петров, председател на УС.

ОБЩИНА БАЛЧИК ОБЯВЯВА

търг с тайно наддаване за отдаване под наем на недвижим имот в гр. Балчик при следните параметри:

Цел на търга: Отдаване под наем на част от имот - публична-общинска собственост, представляващ павилион за продажба на закуски и пакетирани стоки с площ 30.00 м2, част от ПИ №02508.82.2 по кадастралната карта на гр. Балчик, намиращ се на първи етаж в „МЦ 1“ ЕООД, актуван с АОС 217/22.02.1999г.

Отдаваният под наем общински имот е павилион с площ 30.00 кв.м за извършване на търговска дейност

Начална годишна наемна цена - 586.80 лв. без ДДС.

Стъпка на наддаване - 5% от началната цена.

Срок на договора: пет години

Цена на тръжната документация - 12.00 лв. с включен ДДС, платими всеки работен ден от 26.08.2022 г. до 15.00 часа на 09.09.2022 г. от касата на ОбА - Балчик.

Депозит за участие в търга - 58.68 лв. без ДДС, вносим до 15.00 часа на 09.09.2022г.

Срок за подаване на предложения за участие в търга - 15.30 часа на 09.09.2022г. в деловодство, отдел ГРАО, Община Балчик, пл. „21 септември“ № 6.

Дата и място на провеждане - 12.09.2022 г. от 10.00 ч. в зала на първи етаж в сградата на Община Балчик.

Оглед на имота - обезпечава се от служител, отдел „Образование, хуманитарни, социални и стопански дейности“, след предварителна уговорка и представяне на документ за закупена тръжна документация в стая № 105 в ОбА - Балчик

За справки и допълнителна информация: 0579/710 54